

spis treści

WSTĘP	11
--------------------	-----------

Rozdział I

MAGIA, CZARY, CZARODZIEJE – HISTORYCZNO-LITERATUROZNAWCZY ZARYS

PROBLEMATYKI	18
1. Magia, czary, czarodzieje – próba definicji podstawowych pojęć	18
2. Historia czarodziejów	24
2.1. Starożytność	24
2.2. Średniowiecze	29
2.3. Czasy nowożytne	32
2.4. XIX wiek	42
2.5. Czasy współczesne	44
3. Między magią a religią	46
3.1. Magia a wierzenia ludowe	46
3.2. Magia a religie monoteistyczne	48
4. Motyw czarodzieja w literaturze	50
4.1. Mity	50
4.2. Podania	52
4.3. Bajki	56
4.4. Dramat	59
4.5. Powieść	62
5. Historyczno-literaturoznawcze wyobrażenie czarownicy/czarownika	63
5.1. Stosunek otoczenia	63
5.2. Wygląd	64
5.3. Płeć	65
5.4. Rekwizyty	66
5.5. Rytuały	67

Rozdział II

POSTAĆ CZARODZIEJA W POWIEŚCIACH J.R.R. TOLKIENA

1. Postać czarodzieja – informacje ogólne	69
1.1. Charakter zdolności magicznych	71
1.2. Proces edukacyjny	73
1.3. Zaburzenia/utrata zdolności magicznych	74

2. Świat czarodziejów	77
2.1. Czarodzieje-wędrowcy	78
2.2. Isengard	78
2.3. Mordor	80
3. Cechy charakterystyczne	82
3.1. Wygląd	82
3.2. Umiejętności	83
3.3. Rekwizyty	97
4. Czarodzieje w poglądach	99
4.1. Czarodzieje o czarodziejach	99
4.2. Czarodzieje a inne rasy/zwierzęta	101
4.3. Władza	103

Rozdział III

POSTAĆ CZARODZIEJA W POWIEŚCIACH A. SĄPKOWSKIEGO	107
1. Postać czarodzieja – informacje ogólne	107
1.1. Charakter zdolności magicznych	110
1.2. Proces edukacyjny	116
1.3. Zaburzenia/utrata zdolności magicznych	122
2. Świat czarodziejów	125
3. Cechy charakterystyczne	128
3.1. Wygląd	128
3.2. Umiejętności	137
3.3. Rekwizyty	143
4. Czarodzieje w poglądach	145
4.1. Czarodzieje o czarodziejach	145
4.2. Ludzie o czarodziejach	149
4.3. Czarodzieje a inne rasy	153
4.4. Władza	154
4.5. Pieniądze	157
5. Egzystencja	158
5.1. Uczucia	158
5.2. Religia	164
5.3. Życie i śmierć	166

Rozdział IV

POSTAĆ CZARODZIEJA W POWIEŚCIACH J.K. ROWLING	169
1. Postać czarodzieja – informacje ogólne	169
1.1. Charakter zdolności magicznych	170
1.2. Proces edukacyjny	171
1.3. Zaburzenia/utrata zdolności magicznych	182

2. Świat czarodziejów	184
2.1. Instytucje	184
2.2. Wymiar sprawiedliwości	187
2.3. Służba zdrowia	190
2.4. Polityka pieniężna	191
2.5. Rozrywki	192
2.6. Środki masowego przekazu	193
2.7. Transport	194
2.8. Tradycja	196
2.9. Czarodziejskie organizacje	197
2.10. Zwierzęta	198
2.11. Rośliny	202
3. Cechy charakterystyczne	204
3.1. Wygląd	204
3.2. Umiejętności	205
3.3. Rekwizyty	212
4. Czarodzieje w poglądach	217
4.1. Czarodzieje o czarodziejach	217
4.2. Ludzie o czarodziejach	220
4.3. Czarodzieje a inne rasy	221
4.4. Władza	227
4.5. Pieniądze	228
5. Egzystencja	229
5.1. Uczucia	229
5.2. Religia	231
5.3. Życie	233
5.4. Śmierć	236
5.5. Upływ czasu	238

Rozdział V

POSTAĆ CZARODZIEJA W LITERATURZE FANTASY. PORÓWNANIE SPOSOBÓW

KREACJI	240
1. Fantasy jako konwencja	240
2. Ewolucja fantasy jako konwencji literackiej	246
2.1. Czas i przestrzeń	247
2.2. Fabuła	251
2.3. Bohaterowie	252
2.3.1. Postaci pozytywne	252
2.3.2. Czarne charaktery	254
2.3.3. Postaci niejednoznaczne	259
3. Magia – jej rodzaje i funkcje	263
3.1. Biała i czarna magia	263
3.2. Inne rodzaje magii	263

4. Intertekstualność	266
4.1. Mitologia	267
4.1.1. Mit arturiański	268
4.1.2. Mitologia starożytna – egipska, grecka i rzymska	270
4.1.3. Mitologia celtycka	275
4.1.4. Mitologia germańska	278
4.1.5. Mitologia słowiańska	283
4.2. Baśnie	289
5. Inspiracje historyczne	291
5.1. Motywy zaczerpnięte z historii czarownic	292
5.2. Elementy nawiązujące do wydarzeń historycznych	294
6. Język	300
7. Postać czarodzieja w literaturze fantasy – porównanie sposobów kreacji	302
7.1. Zdolności magiczne	303
7.2. Świat czarodziejów	305
7.3. Cechy charakterystyczne	306
7.4. Czarodzieje w oczach innych istot	307
7.5. Egzystencja	308
 Zakończenie	 311
Wykaz skrótów	317
Bibliografia	318
Aneks	323
Podziękowania	345